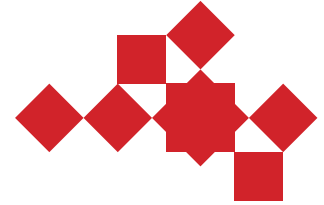


# La memòria dels morts

Obra: **Cementiri musulmà del segle XI** al Pla d'Almatà



## Introducció

Quan les persones morien, una de les coses més importants que la societat civil havia de fer era vetllar per la seva memòria. La manera d'acomiarar-se dels morts i d'enterrar-los varia segons l'època, la cultura i la religió, i hi ha diferents tombes i cerimònies de sepultura.

## Activitat

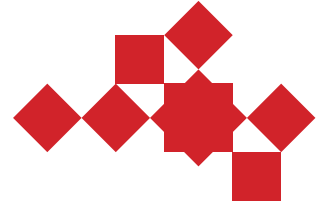
- Avui, la memòria de les persones mortes continua sent molt important. En molts llocs, s'hi dedica el dia 1 de novembre, que se celebra de maneres molt diferents: amb un tipus de menjar, portant flors al cementiri o fent altres rituals. És molt interessant el fet que, en cada tradició, el dol i el dolor s'acompanyen d'una festa i de l'elaboració de menjars (sobretot dolços) particulars.
- A Catalunya hi ha una tradició molt arrelada: a més d'anar al cementiri per recordar els morts, se celebra la castanyada i es fan panellets. La cançó de la castanyera és una de les cançons infantils més conegudes, i la castanyada se celebra a cada escola i a cada família!
- Als Estats Units se celebra Halloween i a Mèxic (i en altres països de l'Amèrica del Sud) es fa *la fiesta de los muertos*, en què desfilen moltíssimes persones disfressades d'esquelet i de Senyora Mort i s'organitzen sopars amb música als cementiris, per poder ser a prop de les persones mortes.
- La mort ha estat sempre un misteri important per a totes les persones. És un esdeveniment dolorós, però la mort d'una persona que estimem o que coneixem bé ens deixa també bons records, per exemple, de coses que vam fer juntes.
- Fem una rotllana i llegim el conte: *El pato, la muerte y el tulipán*. Després reflexionem (amb anècdotes, si algú vol explicar-ne) sobre la manera com cada família recorda els seus morts.

Ensenyar la foto de calaveres de sucre i fotos del dia de los muertos en diferents llocs del món.

## Materials

Wolf Erlbruch, *El pato, la muerte y el tulipán*, Barbara Fiore, 2007

Imatges de festes de commemoració dels morts en diferents llocs del món impreses en fulls DIN A4 a colors.



## Llibres

Riccardo Bozzi, Violeta Lópiz, Valerio Vidalis, *El Bosque*, Milrazones 2018

Benji Davies, *L'illa de l'avi*, Andana, 2014

Wolf Erlbruch, *El pato, la muerte y el tulipán*, Barbara Fiore, 2007

Elisabeth Helland Larsen, Marine Schneider, *Soy la muerte*, Barbara Fiore 2017

Oliver Jeffers, *El cor i la botella*, Andana, 2013

Isabel Minhós Martins, Madalena Matoso, *¿Adónde vamos cuando desaparecemos?*, Fulgencio Pimentel Ediciones, 2020

Fabián Negrín, *Frida y Diego en el país de las calaveras*, El Angel Caído, 2017

## Indicacions

- Aquesta és una activitat molt delicada, perquè tracta una qüestió important i de la qual no sempre és fàcil parlar. Si es comença a abordar amb informacions històriques i de cultura popular, a les nenes i als nens els serà més fàcil parlar-ne amb tranquil·litat.

## Per reflexionar

És importat que a la classe es repregui el tema amb llibres i contes i, després, amb anècdotes personals.